

*Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja
Predsjednik*

24.1.2024

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje u obliku pisma o smjernicama za proračun za 2025. – dio III.
(2023/2220(BUI))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog postupka, Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 30. studenoga 2023. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma.

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja predmetno je pitanje razmotrio na sjednici od 23. siječnja 2024. te je na istoj sjednici¹ usvojio mišljenje u obliku pisma, sastavljeno pod vodstvom izvjestiteljice odbora EMPL za mišljenje Romane Tomc (EPP). Odbor je odlučio pozvati Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti niže navedene prijedloge.

S poštovanjem,

Dragoş Pişlaru

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Dragoş Pişlaru (predsjednik), Leila Chaibi (druga potpredsjednica), Romana Tomc (treća potpredsjednica i izvjestiteljica za mišljenje), Katrin Langensiepen (četvrta potpredsjednica), Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Catherine Amalric, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Viliya Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Cindy Franssen, Lina Gálvez Muñoz (for Alicia Homs Ginel), Agnes Jongerius, Stelios Kypouropoulos, Miriam Lexmann, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Wolfram Pirchner, Jessica Polfjärd, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský, Lucia Ďuriš Nicholsonová i Mohammed Chahim (u ime Marca Angela), Paolo De Castro (u ime Elisabeth Gualmini), Delara Burkhardt (u skladu s člankom 209. stavkom 7. Poslovnika).

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće prijedloge:

1. Odbor EMPL podsjeća na europski stup socijalnih prava, koji su Europsko vijeće, Europski parlament i Europska komisija proglasili u studenome 2017., akcijski plan Komisije za provedbu europskog stupa socijalnih prava od 4. ožujka 2021. i Deklaraciju iz Porta o socijalnim pitanjima, koju su članovi Europskog vijeća usvojili u 8. svibnja 2021.
2. Odbor EMPL ističe da će se ulaganjima u visoku razinu zaposlenosti i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, usavršavanje i prekvalifikaciju, rješavanje problema nezaposlenosti, politike uključivanja, bržu integraciju na tržište rada i pružanje kvalitetnih i održivih prilika za mlade uz istodobno očuvanje kupovne moći, posebno za najranjivije, najugroženije skupine i skupine u nepovoljnom položaju, kao što su djeca i mladi, siromašne osobe, nezaposleni, obitelji u svojoj njihovoj raznolikosti, osobe s invaliditetom, starije osobe, osobe migrantskog podrijetla i Romi, te podupiranje javne stanogradnje, poboljšati životni standard u EU-u. Odbor EMPL podsjeća da problem beskućništva pogađa sve veći broj odraslih i djece te da lokalne, regionalne, nacionalne i europske institucije moraju nastaviti ulagati napore kako bi postigle cilj EU-a u pogledu iskorjenjivanja beskućništva do 2030.
3. Nadalje, Odbor podsjeća na akcijski plan za europski stup socijalnih prava, kojim se želi postići da EU do 2030. dostigne konkretne ciljne vrijednosti, uključujući zapošljavanje najmanje 78 % osoba u dobi od 20 do 64 godine, osiguravanje osposobljavanja svake godine za najmanje 60 % svih odraslih osoba i smanjenje broja osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna, uključujući 5 milijuna djece. Međutim, čak i dostizanje tih ciljnih vrijednosti sve je zahtjevniji pothvat u kontekstu predviđenog povećanja siromaštva i nezaposlenosti, osim ako se poduzmu posebni naponi i pruži potpora radi smanjenja trenutnog pritiska na sustave socijalne zaštite i ublažavanja socijalnih posljedica krize, kao i radi pomoći izbjeglicama i osiguravanju pristojnih životnih uvjeta za sve, uz pristup kvalitetnim osnovnim uslugama kao što su zdravstvo, obrazovanje i stanovanje.
4. Odbor EMPL podsjeća da se očekuje da će ESF+ doprinijeti provedbi akcijskog plana za europski stup socijalnih prava, ali upozorava da je odluka o programiranju ESF-a plus donesena prije trenutne krize, koja iziskuje toliko veća javna i socijalna ulaganja da se postojećim programiranjem možda ne mogu zadovoljiti trenutne potrebe; izražava zabrinutost zbog vrlo ograničenog manevarskog prostora i ustraje u tome da se osigura da provedba akcijskog plana za europski stup socijalnih prava i dostizanje ciljnih vrijednosti iz Deklaracije iz Porta budu prioritet. u svjetlu porasta troškova života, a posebno rasta cijena hrane, ističe da je u okviru novog fonda ESF+ potrebno povećanje minimalnih dodijeljenih sredstava za mjere socijalne uključenosti te 3 % povrh tih mjera za pomoć u hrani i osnovnu materijalnu pomoć za najugroženije osobe; potiče države članice da dodijele više od minimalnih iznosa koji se propisani u okviru fonda ESF+;
5. Odbor EMPL naglašava da bi za financiranje i provedbu akcijskog plana za europski

stup socijalnih prava donesenog u Portu i za dostizanje glavnih ciljnih vrijednosti iz Deklaracije iz Porta trebalo izdvojiti odgovarajuće resurse; vjeruje u važnost rješavanja problema socijalnih razlika u životnim i radnim uvjetima u vidu socijalnih ulaganja u srednjoročnoj i dugoročnoj budućnosti te u istodobno pružanje odgovora na neposredne potrebe ljudi, ustraje u tome da se pravilima kojima se uređuje upotreba financijskih sredstava Unije mora osigurati i poboljšati usklađenost s najvišim socijalnim pravima i demokratskim načelima te da ona moraju biti usklađena s europskim stupom socijalnih prava, ciljevima održivog razvoja, zelenim planom i temeljnim pravima radnika te poziva na to da se donesu odredbe kojima će se postići da je javni novac dostupan samo onim poslodavcima koji poštuju prava radnika i primjenjive radne uvjete; također traži da uvjetovanje socijalnim aspektima u pravilima o javnoj nabavi i koncesijama bude učinkovitije te da se poprati učinkovitim sankcijama; međutim, zabrinut je zbog toga što će razmjer trenutačnih kriza i njihov učinak iziskivati snažan proračunski odgovor 2025. i nakon toga; stoga poziva Komisiju da predloži ambiciozan proračun za 2025.

6. Odbor EMPL smatra da bi se trebalo na odgovarajući način pozabaviti otkrivanjem socijalnih rizika i uzimanjem u obzir različitih učinaka na zapošljavanje i dugoročne nezaposlenosti u određenim sektorima; stoga poziva Komisiju da predstavi metodologiju za praćenje rashoda povezanih s ciljevima održivog razvoja u okviru socijalnog proračuna EU-a na temelju načela europskog stupa socijalnih prava i pregleda socijalnih pokazatelja te pokazatelja dobrobiti za mjerenje ukupnog učinka različitih sredstva, instrumenata i mehanizama koji se financiraju u okviru VFO-a i NGEU-a.
7. Odbor EMPL smatra da je ključno zaštititi i promicati načelo višejezičnosti jer se njime promiče kvaliteta demokratskog sudjelovanja i transparentnost. U tom pogledu Odbor dodatno ističe potrebu za podupiranjem politika usmjerenih na povećanje sudjelovanja građana u cijeloj Uniji, posebno mladih, kako bi se omogućila veća uključenost građana u politike Unije i djelotvornije mjere razvijene lokaliziranim pristupom;
8. nadalje smatra da bi se Mehanizmom za oporavak i otpornost trebalo propisati da najmanje 30 % sredstava treba biti namijenjeno socijalnim ulaganjima za jačanje sustava socijalne skrbi i ulaganje u socijalnu sigurnost, pristup zdravstvenoj skrbi i obrazovanju, cjenovno pristupačno stanovanje, zapošljavanje, socijalnu pravdu i socijalne usluge za ranjive skupine.
9. Odbor EMPL također podsjeća da prevladavajući uvjeti poteškoća s visokom inflacijom u opskrbi energijom i sirovinama u lancu opskrbe energijom i sirovinama te višestruke krize opterećuju dostupna proračunska sredstva Unije, koja bi trebalo na odgovarajući način iskoristiti za učinkovito rješavanje postojećih i budućih izazova unutar EU-a. Aktualne krize negativno utječu na socioekonomsko okruženje u EU-u te utječu na radne i životne uvjete, čime ugrožavaju održivi rast i zapošljavanje. Proračunom EU-a za 2025. potrebno je djelotvorno odgovoriti na dinamične potrebe, posebno s obzirom na porast inflacije, rast cijena stanovanja, hrane i energije, sve veće ranjivosti, sve veće socijalne i gospodarske nejednakosti te porast sve dubljeg siromaštva, uključujući energetske siromaštvo, koje pogađa najugroženije stanovništvo. Stagnacija plaća u odnosu na inflaciju povećava rizik od smanjene kupovne moći radnika, što bi moglo pogoršati životne uvjete i mentalno zdravlje. Takvo će stanje dodatno napregnuti kapacitete socijalnih politika i automatskih stabilizatora, uključujući nacionalne

programe za nezaposlene; smatra da hitno treba povećati plaće kako bi se održala unutarnja potražnja i uključiv rast te smanjio utjecaj dvostruke krize na radnike i kućanstva.

10. Odbor EMPL ponovno poziva na sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv siromaštva s ambicioznim ciljevima za smanjenje siromaštva i iskorjenjivanje ekstremnog siromaštva u Europi do 2030., u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava i uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja.
11. Odbor EMPL naglašava da se žene, posebno u kontekstu kriza i rata u Ukrajini, suočavaju s povećanim rizicima u pogledu zapošljavanja i socijalnim rizicima. Za postizanje ciljne vrijednosti za zapošljavanje iz Deklaracije iz Porta potrebni su ambiciozni nacionalni ciljevi u pogledu uključivanja žena u radnu snagu stvaranjem poticaja, izgradnjom socijalne infrastrukture i uklanjanjem prepreka i diskriminacije. Odbor poziva na donošenje rodno osjetljivog proračuna kako bi se bolje uskladile politike i aktivnosti kojima se promiče ravnopravno sudjelovanje žena i postupanje prema ženama na tržištu rada te kako bi se uspostavili sveobuhvatni sustavi za praćenje i mjerenje dodijeljenih proračunskih sredstava za rodnu ravnopravnost te za praćenje i mjerenje sudjelovanja žena na tržištu rada, pristupa zapošljavanju te razlika u plaćama i mirovinama.
12. Nadalje, Odbor EMPL izražava zabrinutost zbog viših stopa nezaposlenosti mladih u EU-u u odnosu na ukupnu nezaposlenost. Poziva države članice i Komisiju da prednost daju borbi protiv nezaposlenosti mladih i da iskoriste postojeće inicijative kao što su Europski socijalni fond plus (ESF+) i Garancija za mlade. Odbor poziva sve države članice da ulažu u zapošljavanje mladih te uvažava ključnu ulogu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) i pripravnštva u osiguravanju znanja, vještina i kompetencija potrebnih mladima koji ulaze na tržište rada. Odbor naglašava važnost ulaganja u njihovu kvalitetu i privlačnost u okviru ESF-a plus i pojačane Garancije za mlade, uz istodobno poboljšanje radnih uvjeta i privlačnosti početnih radnih mjesta; izražava zabrinutost zbog nesigurnosti na početku karijere zbog loših radnih praksi koje potkopavaju neovisnost mladih, ravnotežu između poslovnog i privatnog života te mogućnost pristupa stanovanju; konstatira da su žene i mladi radnici s niskom razinom obrazovanja pogođeniji nesigurnošću na početku karijere. Odbor EMPL smatra da bi se trebalo na odgovarajući način pozabaviti otkrivanjem socijalnih rizika i uzimanjem u obzir različitih učinaka na zapošljavanje i dugoročne nezaposlenosti u određenim sektorima;
13. Odbor EMPL smatra da bi se trebalo na odgovarajući način pozabaviti otkrivanjem socijalnih rizika i uzimanjem u obzir različitih učinaka na zapošljavanje i dugoročne nezaposlenosti u određenim industrijama i sektorima, i to u vidu osposobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja te otvaranjem privlačnih i kvalitetnih radnih mjesta dostupnih svima u skladu s ciljevima zelene i digitalne tranzicije. Takve bi mjere mogle pomoći da se prevladaju strukturne razlike među regijama i riješi problem odljeva mozgova, kao i društvenih nejednakosti, uključujući nejednakosti između žena i muškaraca.
14. Tijekom 2022. siromaštvu ili socijalnoj isključenosti bilo je izloženo 24,7 % djece u EU-u te valja napomenuti da je stopa siromaštva djece ponovno u porastu i da postoji

zabrinutost zbog pogoršanja stanja u nadolazećim godinama. Komisija i države članice trebale bi djelotvorno iskoristiti dostupne fondove kao što su ESF+, EFRR i InvestEU te ReactEU i Mehanizam za oporavak i otpornost za iskorjenjivanje siromaštva djece, naglašavajući važnost europskog jamstva za djecu u zaštiti temeljnih prava i ključnih usluga kao što su visokokvalitetna zdravstvena skrb, rani i predškolski odgoj i obrazovanje, djelotvoran pristup zdravoj prehrani i odgovarajući smještaj. Odbor poziva na hitno povećanje financiranja europskog jamstva za djecu s namjenskim proračunom od najmanje 20 milijardi EUR; u tom pogledu također poziva sve države članice, a ne samo one u kojima je siromaštvo djece najizraženije, da najmanje 5 % sredstava iz fonda ESF+ u okviru podijeljenog upravljanja dodijele za potporu aktivnostima u okviru Europskog jamstva za djecu.

15. EU se suočava s demografskim izazovima jer zbog smanjenja stopa plodnosti i produženog očekivanog životnog vijeka dolazi do starenja stanovništva. Ističući ozbiljan utjecaj ekonomskih nesigurnosti na starije osobe, Odbor naglašava nedostatak odgovora politika na utjecaj demografskih promjena; naglašava važnost ulaganja u odgovarajuće i cjenovno pristupačno stanovanje, kvalitetne i javne ustanove za skrb te dostatne usluge skrbi i potpore u vidu rješavanja problema nedostatka osoblja u kritičnoj infrastrukturi, uključujući među ostalim pružatelje skrbi i zdravstvene djelatnike; u tom kontekstu pozdravlja europsku strategiju za skrb i poziva na njezino odgovarajuće financiranje u okviru proračuna za 2025.
16. Odbor EMPL naglašava važnost politika i mjera za potporu tranziciji tržišta rada i potrebu za jačanjem konkurentnosti naših gospodarstava u kontekstu zelene i digitalne tranzicije. U tu svrhu odbor EMPL ističe važnost Fonda za pravednu tranziciju, koji obuhvaća usavršavanje i prekvalifikaciju pogođenih radnika u određenim regijama u svim državama članicama, uključujući njihovo osposobljavanje, kao i druge aktivnosti u području obrazovanja i socijalne uključenosti, uključujući ulaganja u infrastrukturu za potrebe centara za osposobljavanje te ustanova za skrb o djeci i starijim osobama. Fond pomaže pogođenim radnicima da iskoriste nove mogućnosti zapošljavanja te pruža sve odgovarajuće oblike potpore tražiteljima zaposlenja, uključujući pomoć pri traženju posla i njihovo aktivno uključivanje na tržište rada.
17. Odbor EMPL naglašava da se europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) pokazao uspješnim u borbi protiv nezaposlenosti kao posljedice pandemije bolesti COVID-19; nadalje, poziva Komisiju da se nadoveže na instrument SURE kako bi poduprla nacionalne programe za zaštitu radnih mjesta i očuvanje dohotka radnika, koji se mogu privremeno aktivirati kada se dio EU-a suoči s gospodarskim šokom; ustraje u tome da se produže sve hitne mjere na razini država članica i Unije, posebno one povezane sa zaštitom radnih mjesta i naknadama za dohodak, te da se refinanciraju dok god socioekonomske posljedice rata negativno utječu na tržište rada te dok se gospodarstvo u potpunosti ne oporavi i tržište rada ne stabilizira;
18. Svim građanima kojima prijeti energetska siromaštvo, koje je jedan od velikih problema u Uniji, valja posvetiti odgovarajuću pozornost. Cilj je Socijalnog fonda za klimatsku politiku osigurati da odabrane mjere i ulaganja budu jasno usmjereni na energetska siromašna ili ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza, što je ključno za pravednu tranziciju prema klimatskoj neutralnosti. Odbor

EMPL poziva Komisiju i države članice da iskoriste Socijalni fond za klimatsku politiku kao polazište i razmisle o razvoju programa zelene socijalne zaštite na nacionalnoj razini uz potporu EU-a kako bi se ojačala socijalna otpornost na učinke klimatskih promjena i uništavanja okoliša u vidu rješavanja popratnih učinaka zelenih politika na radna mjesta i životne uvjete te kako bi se osiguralo da pogođene zajednice budu u potpunosti pripremljene za novo tržište rada te ističe da bi ti programi trebali uključivati socijalnu i zdravstvenu zaštitu, zaštitu u slučaju nezaposlenosti dopunjenu aktivnim politikama tržišta rada za radnike, programe javnih radova kojima se pruža potpora u gotovini ili u naravi, uz istodobno poboljšanje vještina i zapošljivosti radnika, naknade socijalne pomoći kojima se podupiru prihodi i sigurnost opskrbe hranom, programi jamstva za zapošljavanje te osposobljavanje ili prekvalifikacija, razvoj vještina i programi financiranja kojima se kućanstvima pomaže da povećaju energetske učinkovitost svojih domova radi suzbijanja energetskog siromaštva.

19. Odbor EMPL zalaže se za obiteljske i socijalne politike kojima se djeci pomaže da dobiju polju početnu poziciju za život i osigurava ravnotežu između poslovnog i privatnog života za sve radnike. To je posebno važno za pružatelje skrbi i roditelje, posebno za žene, kojima se mora osigurati sudjelovanje na tržištu rada. Odbor ustraje na važnosti primjereno plaćenog roditeljskog, očinskog i roditeljskog dopusta te dopusta radi pružanja skrbi, kao i politika u vezi s dojenjem, te potiče fleksibilne radne uvjete na dobrovoljnoj osnovi, uključujući rad na daljinu i prilagodbu radnog vremena i rasporeda kako bi se bolje uskladili profesionalni i privatni život.
20. Odbor EMPL ističe da je ESF+ jedan od ključnih pokretača jačanja socijalne dimenzije Unije i glavni instrument EU-a za ulaganje u ljude, kojim se promiče visoka razina zaposlenosti, doprinosi modernizaciji socijalne zaštite te razvoju kvalificirane i otporne radne snage spremne za prelazak na zeleno i digitalno gospodarstvo u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava; također ističe važnost Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF), Fonda za pravednu tranziciju (FPT), ReactEU-a i njegovih dodatnih sredstava za ESF+, Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD).
21. Odbor EMPL smatra da je mentalno zdravlje na radnom mjestu jedno od novih važnih aspekata socijalne politike. Svijet rada brzo se mijenja. Pandemija je pospješila nastanak novih okolnosti, a novi oblici rada koje je donijela digitalizacija, uključujući umjetnu inteligenciju, utjecali su na sigurnost i zdravlje radnika na radu. U tom pogledu Odbor pozdravlja inicijativu Europske komisije za primjenu sveobuhvatnog pristupa mentalnom zdravlju i podsjeća na svoje stajalište u kojem je pozvao na donošenje direktive o pravu na isključivanje i pravila o radu na daljinu, kao i direktive o psihološkim rizicima i dobiti na radnom mjestu.
22. Odbor EMPL smatra da je ulaganje u cjeloživotno učenje, prekvalifikaciju i usavršavanje ključno za suočavanje sa zelenom i digitalnom tranzicijom te za njezino ostvarivanje, kao i za jačanje održive konkurentnosti i otpornosti Unije na vanjske šokove. Iako u nekoliko sektora, uključujući usluge pružanja skrbi, nedostaje kvalificirana radna snaga, posjedovanje prikladnijih vještina ne samo da stvara nove prilike nego i osigurava bržu integraciju radnika i prijelaz na tržište rada, potiče socijalnu uključenost i može biti izvor samoostvarenja, čime se pojedincima omogućuje da se aktivno uključe na tržište rada. U okviru Europske godine vještina nastoji se

riješiti problem nedostatka vještina koji pogađa 77 % poduzeća u Uniji, i to provedbom inicijativa za prekvalifikaciju i usavršavanje. Cilj je poduprijeti održivi rast u socijalnom tržišnom gospodarstvu Unije, potaknuti konkurentnost, posebno MSP-ove, i doprinijeti stvaranju kvalitetnih radnih mjesta na socijalno pravedan, uključiv i pravedan način. Odbor prima na znanje mehanizam za poticanje talenata kao novu namjensku i sveobuhvatnu inicijativu za poticanje „talenata” u regijama koje se suočavaju sa „zankom nedovoljnog razvoja talenata” ili postoji opasnost da će se s njome suočiti.

23. Odbor EMPL smatra da je Platforma za strateške tehnologije za Europu (STEP) važna sastavnica europske strategije za poticanje ulaganja u ključne tehnologije i tehnologije u nastajanju. Ta je inicijativa usmjerena na problematiku nedostatka radne snage i potreba za vještinama te predviđa uspostavu namjenskih programa osposobljavanja u okviru akademija za industriju s nultom stopom neto emisija, čiji je cilj jačanje europske suverenosti i sigurnosti uz istodobno jačanje konkurentnosti Unije u zelenoj i digitalnoj tranziciji. Odbor također ponovno poziva na uspostavu potpuno funkcionalnog Fonda za europsku suverenost kojim bi se osigurala strateška autonomija EU-a, uključujući ulaganja u ljudski kapital i kvalificiranu radnu snagu, promicanje uključivog pristupa kvalitetnim radnim mjestima i rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina presudnih za ključne gospodarske i industrijske sektore.
24. Odbor EMPL podsjeća na bitan rad pet agencija i tijela EU-a aktivnih u području socijalne politike i politike zapošljavanja, a to su Europsko nadzorno tijelo za rad, Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta, Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu, Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja i Europska zaklada za osposobljavanje; smatra da te agencije i tijela moraju imati odgovarajuće osoblje i odgovarajuće resurse, uzimajući pritom u obzir inflaciju, kako bi mogli ispuniti mandat, ostvariti ciljeve i obavljati zadaće koje se mijenjaju; podsjeća na to da se zadaće agencija mijenjaju u skladu s političkim prioritetima i naglašava da nove odgovornosti moraju biti popraćene odgovarajućim resursima;
25. Odbor EMPL podsjeća da su pilot-projekti i pripremna djelovanja važni alati za testiranje novih političkih inicijativa u području zapošljavanja i socijalne uključenosti, među ostalim i kroz prikupljanje podataka; međutim, podsjeća da se njihova procjena temelji na Međuinstitucijskom sporazumu i ponavlja svoj poziv Komisiji da nepristrano ocijeni prijedloge pilot-projekata i pripremnih djelovanja na temelju pravne i financijske procjene tako da ocjene odražavaju vrijednost prijedloga; izražava trajno razočaranje zbog loše i nejasne procjene prijedloga posljednjih godina i traži od Komisije da iznese precizna i detaljna objašnjenja tih procjena, zajedno s konkretnim primjerima mjera EU-a za koje se smatra da „obuhvaćaju” prijedloge; također podsjeća da provedba usvojenog pilot-projekta / pripremnog djelovanja mora ostati vjerna usvojenom prijedlogu.
26. Odbor EMPL naglašava potrebu za odgovarajućom potporom socijalnom dijalogu i kapacitetima socijalnih partnera, kao i potrebu da se zajamči odgovarajuća potpora za mjere informiranja i osposobljavanja. Stoga poziva Komisiju da u svojem nacrtu proračuna za 2025. ne smanji dodijeljena sredstva za te proračunske linije, kao što je to bio slučaj u posljednje dvije godine. Uvažavajući važnost socijalnih partnera EU bi trebao promicati njihovu ulogu, uzimajući u obzir nacionalnu raznolikost, te olakšati

socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje u skladu s člankom 152. UFEU-a. Odbor smatra da će, s obzirom na postojeće socioekonomske nejednakosti, u nadolazećim godinama biti potrebna veća potpora za socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje, socijalne partnere i mjere osposobljavanja te poziva na djelotvorno i konstruktivno savjetovanje sa socijalnim partnerima u vezi s programiranjem, evaluacijom i primjenom relevantnih fondova EU-a.

27. Odbor EMPL poziva na izradu programa kojim bi se promicale kampanje za podizanje svijesti o važnosti sindikata, sindikalnog udruživanja, kolektivnog pregovaranja i kolektivnih ugovora o radu za postizanje pravednijeg društva, osobito poboljšanjem radnih uvjeta, plaća i životnih uvjeta.
28. Odbor EMPL pozdravlja novi sastanak na vrhu socijalnih partnera koji će se održati tijekom 2024. u Val Duchesseu; smatra da je taj sastanak na vrhu prilika za podizanje svijesti i pronalaženje rješenja za socijalne politike; ustraje na aktivnom sudjelovanju Europskog parlamenta u raspravama.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA ZA MIŠLJENJE PRIMILA INFORMACIJE**

Izvjestiteljica izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da nije primila nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.